

Digitaliseret af | Digitised by

Forfatter(e) | Author(s):

Titel | Title:

Bie, Jacob Christian.; ved J. C. B.

Irmene og Solymen eller den bestandige
Grækinde og retfærdige Tyrk : en original
Tragoedie i 3 Acter

Udgivet år og sted | Publication time and place: Kiøbenhavn : P.H. Höecke, 1773

Fysiske størrelse | Physical extent:

40 s.

DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommersielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

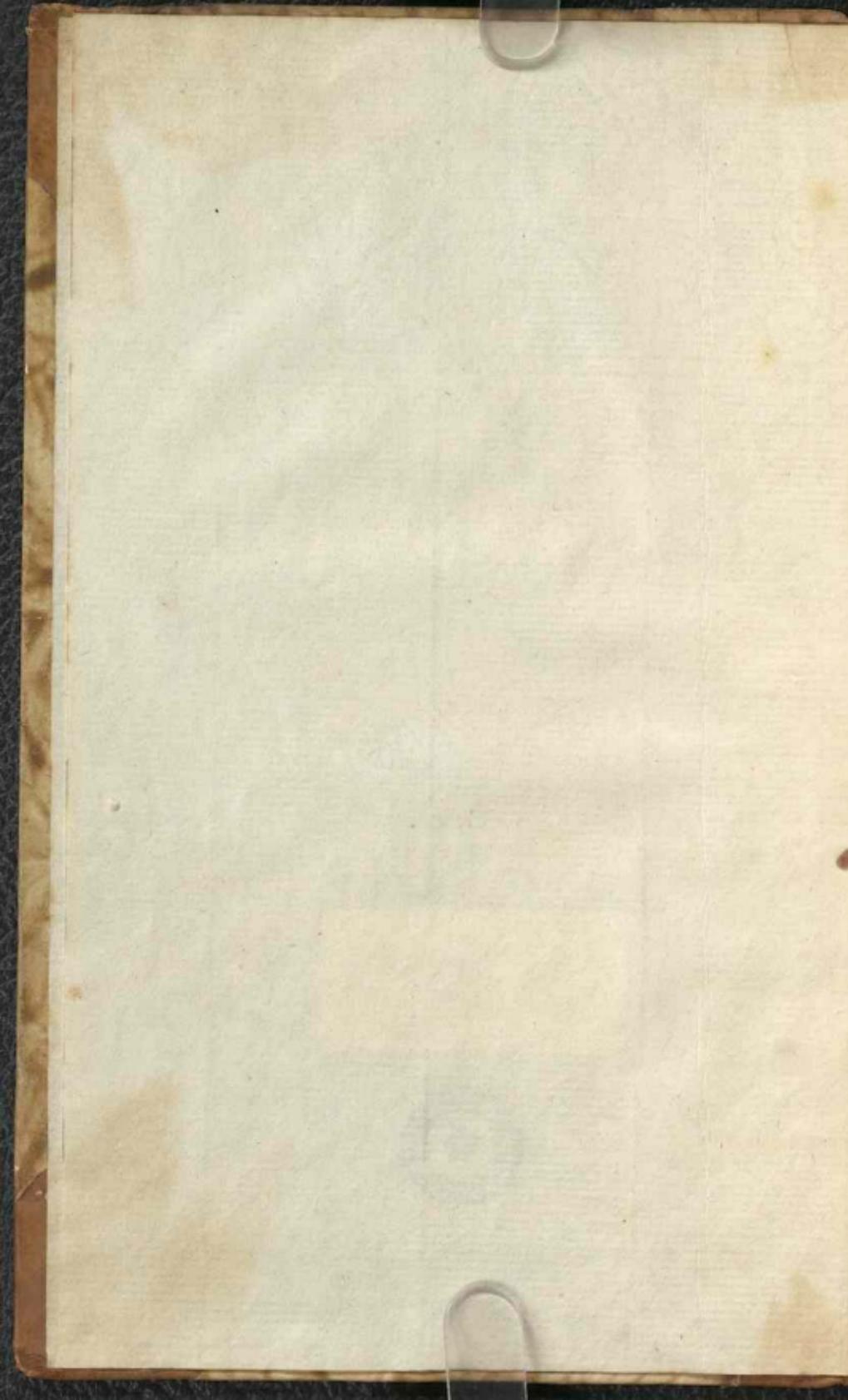
55. - 34.

DET KONGELIGE BIBLIOTEK

130016788288

Grimene
og
Solyman

eller

den bestandige Græfinde
og retfærdige Tyrk.

En Original Tragoedie
i Trende Acter

ved

J. C. B.

København 1773:

trykt og findes tilkøbs hos P. H. Høecke, boendes
i Store Hellig-Geist Stræde No. 141;

Indhold.

Jrmene, en Grækiske Princesse, var i hendes unge Aar bortsørt af Nøvere og bragt til det Tyrkiske Hof. Sultan Solymans, en Herre af store Egenskaber, havde som Prints forelsket sig i hendes store Skønhed, og vilde nu da han var kommen paa Thronen have hende til Ægte. Det Tyrkiske Divan (store Raad) samtykkede hans Forstet, med de Vilkaar: at Princessen skulde først antage den Mahomedanske Religion.

Jrmene var ingenlunde bertil at bevæge, og uagtet Solymans som en dydig Prints, gjorde hende saadant anseeligt Tilbud, vilde hun før underkaste sig den yderste Fare, end med sin Religions Fornægtelse bestige den Tyrkiske Throne. En Prints ved Navn Geron, som og af Nøvere var opsnappet, havde en kort Tid været ved det Tyrkiske Hof og var somt Slave givet Jrmene til Opvartere. Han var overmaade smuk og af ypperlige Egenskaber; men han holdte sin Stand skjult, formedelst et Had Solymans Fader havde til hans Forældre.

Agenor, en Grækisk Renegad og Solymans større Favorit, indpræntede Sultanen den Mistanke: at Princessen i denne Slave var forelsket. — Endelig blev denne Agenor med Penge bestukket af Gesandtere, udsendte fra en Princesse, navnlig Drenes, Hoff, som var udvalgt Solymans, da han endnu var Prints, til Brud; af hans Fader. Agenor hialp, efter Gesandternes Tilsyndelse, Jrmene til at flye; men hun blev igien paa Flugten indhentet. Det øvrigt udviser Skuespillet nærmere.

Personernes Navne:

Irmene, - en Grækisk Princesse, fangen i Constantinopel.

Solyman, den Tyrkiske Sultan, forliefet i Irmene.

Geron, en Grækisk Prints, og fangen i Constantinopel.

Agenor, en Grækisk Renegard. Solymans Favorit.

Calliste, en Grækinde, noget aldrende, fangen med
Irmene.

Den Tyrkiske Bezir.

Drene, en Tyrkisk Princesse, bestemt Solyman til
Gemahl af hans Fader. (nævnes allene)

✉ Gesandtere, udsendte fra Drenes Faders Hoff.

Hovedsmanden for Wagten,

Wagten.

Første Act.

Første Opchin.

Solyman og Agenor.

Solyman.

Agenor! veed du vel, hvad jeg besluttet haver?

Agenor.

Ney! Herre! Fyrsters Raad er skuist for deres Slaver!

Solyman.

Jeg høre vil dit Raad, du veed jeg troer dig vel!

Agenor.

Og elsker Solyman meer end min egen Siel!

Solyman.

Irmenes Deylighed mit Hierte har antændet,
Som Prints har denne Ild mig skuist i Hiertet
brændet,

Du veed min Fader selv udvalgte mig en Brud,
Min Mund, men Hiertet en, samtykkede hans Bud.
Jeg nu beslutter har jeg øgte vil Irmene.

Agenor.

Den kun med Willien her raadsøre sig allene
 Der hersker uindsfrænkt, naar du som Sultan vil,
 Tør hele Verden jo en sige Ney dertil!

Solyman.

Ney! Ney! Agenor! man i Elskovs lielne Sager,
 Som ædeltænkende, en Raad hos Magten tager,
 Jeg elsker hæftigt nok, men jeg vil elskke vel,
 Jeg hende har i Bold, men ikke hendes Sicel!

Agenor,

Jeg veed, Naturen som saa smuk Irmene skabte,
 En all sin Danne-Kraft i det udvortes tabte,
 Den hende jo Fornuft og Skiensomhed lod faae,
 Og har hun den? Hun dig usynlbart elskke maae!
 Nu er du Sultan og hun er kun din Slavinde;
 Men om du Slave var og hun var Sultaninde,
 Og Egenfæber blot i Elskov agtes skal,
 Hun maatte ønske sig sin Slave til Gemahl!

Solyman.

Ta med alt dette er en Hindring i min Lykke,
 Mit Divan givet har til Egteskab Samlykke,
 Men med det Vilkaar: hun assige skal sin Troe,
 Og derpaa er det just min Lykke vil beroe!

Agenor.

Har Sultan da forsøgt om hun sin Troe vil nægte?

Solyman.

De Christine pleye den haardnaklede forsøgte!

Alge-

Agenor (med en spøde Mine.)

Ja Dumhed plejer det! — men prøv hvo af de Toe
Jrmene kierest er, din Throne, hendes Troe?

Solyman.

Ja jeg forsøge vil, men om hun nøgter dette?

Agenor.

Saa kan man alletting med Lid og Lust udrette!

Solyman.

Gaae hen til Obristen for Gildingerne, siig,

Jeg bad Jrmene lidt vil komme hid til mig!

(han gaaer.)

Andet Oprin.

Solyman (allene.)

Utemte Kierlighed! som ved Fornustens Tømmer

En sthres kan og vil, urolig Rolighed

Som søger al din Lyst i Skyggeværk og Drømmer,

I Haabs og Mishaabs Krig vil finde Elskovs Fred!

Du er en Plageriske i Ungdoms muntre Dage,

Og Alderdommen selv maae varmes ved din Ild,

Du Viisdoms Fængsel er og Daarlighedens Plage,

En Tiger gør du tam og Faaret gør du vild!

Frygt, Længsel, Mistvirl, Haab, har du til Pinebænker,

Naturens egen Drift din Lokke-Fugel er,

Og ved Naturens Ild du smeder dine Lænker,

Den Friheds Herre selv som Elskovs Slave bær!

Med vindskrænket Magt jeg over andre byder,
 Og Millionsers Flot maae betle om min Gunst,
 Men dig, dig Kierlighed, jeg som en Slave lyder,
 Og tigger, trøsteslos, hvis Bonner blir omsonst!
 Dog hvad! jeg beder selv om det jeg kan besale,
 Trmene er jo en Slavinde i min Magt,
 Hvorfore vil jeg da mit Ønskes Maal forhale?
 Min Længsel blir jo stilt, saa snart mit Ord er sagt!
 Hvis hun formeget paa sin Christne Troe vil pukke,
 Hun sig uværdig gier at faae mig til Gemahl,
 Saa kan jeg Hende jo i mit Serail indlukke,
 Vil hun som Dronning ey, hun som Slavinde skal!
 Dog ney! jeg mærker selv, min Magt er her for ringe,
 Thi jeg Høvagtesse hos Kierligheden bør,
 Hvad Elskov ønsker sig bør ikke Magt astvinge,
 Som Beylere, jeg meer end Solyman, ey er!

Tredie Optrin.

Trmene (under Ledsgelse af Obristen for Gildingerne,
 som gaaer til Side.)

Solyman.

Er min Princesse der?

Trmene.

Ney! her er en Slavinde,
 Som neppe Skyggen af sin Fødsels Ret kan finde!

Sol-

Solyman.

Hvad! hun Slavinde? Nej! hun hersker over mig
Og demme skal, om jeg er Slave eller Frie!

Irmene.

Vil Sultan Solyman med Skient mig nu forhaane,
Og Tidsfordriv af min formerket Lykke laane?

Solyman.

Jeg svær ved Mahomed! Jeg taler ikke Skient!

Irmene.

Saa har min Sultan nok mit rette Navn forglemst,
Maaskee at Tankerne nu ere hos Drene,
Og Munden veed ej af den taler til Irmene!

Solyman.

Hvad Munden taler, det har Tanken overlagt
Og meer end tusend Gang har Hiertet saadant sagt,
Hun er den Skienheds Soel som Hiertet ene leder,
Den Sultan ører og den Solyman tilsbeder,
Som Prints jeg hemmelig, som Sultanaabenhbar
Min Elskov offerer til din Deyligheds Altar!

Irmene (grædende.)

Lad Ulyksalighed dog Tilsugt hos dig finde,
Det som en Lykke var for mig som blot Slavinde:
At gaae i dit Serail, er værre end min Død,
Thi som Princesse jeg og ørekloer er føed!
Lad mig for Glimten af min Stand og Frihed miste,
Og den gemeneste Slavindes Vilkaar friste,

Sted ser en Morder-Dolk i mit beængstet Bryst,
Min Eres Sælskab dog i Graven er min Trost!
Solyman.

Hvad kan Irmene saa ubilligt om mig tænke,
Jeg skulde hendes Dyd og hendes Ere kænke?
Jeg sværger hende til ved vor Prophetes Grav,
Jeg aldrig hendes Dyd skal tvinge noget af!
Jeg byder hende Deel i Hiertet og min Throne,
Som Sultaninde hun min Kierlighed skal krone,
Tag vor Religion, vælg mellem disse Toe,
Hvem hun sorkaste vil, mig eller og sin Troe?

Irmene.

En Prints der Solymans bekendte Øyder eyer,
Paa Videts Begtsaal meer end Scepter, Throne vejer,
Men Grækenland er en bestemt en Sultans Stoel
Den bør bestraales af en Asiatisk Soel.

Solyman.

Jo min Princesse ja! de Ottomanners Maane
Af Grakers Skionheds Soel sit Elskovs Lys kan laane!

Irmene.

Jeg tænker Solyman har en som Sultan glemt,
Drene var for ham, som Prints, til Brud bestemt!

Solyman.

Min Faders Myndighed, og en mit eget Hierte,
Bestemte mig den Brud og Lydighed mig lærte
At han en Fader blot, men Over-Herre var,
Som Prints jeg Valler, en som Sultan, samtykt har.

Som

Som Stierner sees ey, naar Solen selv oprinder,
Saa mod Irmenes og Drenes Bærd forsvinder.

Irmene.

Som Soel og Maane mod sin Skaber intet er,
Saaledes jeg min Troe for alle Ting har kier.
En allerbeste Prints med allerstørste Krone,
End ey en Solyman paa Ottomanners Throne,
En Sultanindes Rang, en en Slavindes Kaar,
Mig til at vige fra min Fædres Troe formaaer!

Solyman.

Saa skal da hendes Troe, Princesse! Dækket være,
Bag hvilket hun mig vil forlæste og vancere?

Irmene.

Ney Prints! jeg ærer Dem som dydig, mægtig, kier,
Men jeg tilbeder Gud og Gud den største er!

Solyman,

Belan! Princesse, jeg vil end taalmodig tøve;
Hun midlertid sin Troe, sig selv, min Elskov, prøve,
Og siig saa af sin Dom, men dem saa Solyman
Som Beyler, kierere, end Sultan, blive kan!

(han gaaer.)

Irmene (allene.)

O! Verden! hvordan kan du ey en Siel ansegte
En Sultanindes Rang, en Prints af Egensskab!
Skal jeg min Troe, skal jeg min Lykke vel fornægte?
Den er en vigtig Deel og him et farligt Tab!

Prins

Princesse er jeg feed, til Slave-Stand fornudret,
 Thi den jo Slave er som har sin Frihed en,
 Nu kan jeg blive frie, ophøjet, mægtig, hædret,
 Mit Hjerte ønsker det, men Sielen siger nej!
 Hist er et farligt Svelg og her en Asgrunds Selge,
 Hist min Samvittigheds og her min Velstands Grav,
 Og ingen Middelven; Fornuft! hvem skal jeg følge?
 (Hun staaer lidet i Tanker, imidler tid kommer
 Calliste tilgaaende.)

O styrk mig du! som Lys i første Mørke gav!

Fjerde Optin.

Jrmene og Calliste.

Calliste.

Hvi er Princessen saa henrykt i dybe Tanker?

Jrmene (i Affekt.)

O! Solymen! = = = o! mit oprørte Hjerte banker!

Calliste (forstærket.)

Ach Himmel hielp blir han som Sultan nu Barbar,

Som medens han var Prints, saa ædelmodig var!

Jrmene.

O! Nej! Calliste! han for vel det med mig tanker,
 Hans gode Meening er det Onde som mig kænker,

Han elster = .

Calliste.

Og maaske han Eren rove vil!

Jr-

Trmene.

Ney, han har budet mig sin Haand og Throne til!
Calliste.

Er min Princesse da slig Fiende af sin Ere,
At hun vil bange for en Printses Tilbud være
Som er et Hierte værd?

Trmene.

Ney! taer jeg Budet an,
Jeg nægte maae min Troe!

Calliste.

Tab heller Solyman!

Lad en den Gud som vi har hidtil troelig dyrket,
Som i vor Jammer Stand os skyttet har og styrket,
Oposres for en Glands af Verdens lumpne Pragt!

Trmene.

Ney jeg har Solyman den rene Meening sagt:
At jeg ser Livet, end min Troe vil overgive,
Men tænk hvad Folgerne heraf for os vil blive?

Han Magten i sit Bink, han os i Hænder har,
Dg som fortørnet blir en Christen selv Barbar!

Calliste.

Ach ja! vi svæve i en øvensynlig Fare,
Det skeer for Himlens Skyld; thi skal den os bevare,
Princesse bliv en svag, hold udforsært Stand,
Saa = =

Trmene.

Slynd dig, lad os gage der kommer Solyman,

Jem

Femte Optrin.

Solyman. Agenor.

Solyman.

Nu veed du hendes Svar, siig kan du nu udtænke
Hvordan man hendes Sind til Kierlighed kan lænke.

Agenor.

Et Raad har jeg udtænkt, vi det forsege vil,
Og hvis det duer ey, saa maae her andre til.

Min Sultan husker nok den smukke Christine Slave,
Den de tilskikkede Princessen som en Gave,
Vi hannem Frihed og Belønning love vil,
Iſald han hende først kan overtale til
At sige af sin Troe; en Christ den anden hører.

Solyman.

Jeg er fornøyet med, hvordan du det udfsrer,
Maar jeg kun Maal et næær; jeg gaaer til Divan hen,
Og naar det er forbie, jeg kommer her igien.
(han gaaer.)

Agenor (allene.)

Man fisker allerbest naar Vandet er opreret,
Man Leyligheden sig til Nytte føre maae.
Iſald jeg lykkelig faaer denne Sag udføret,
Wil jeg uryggelig i Sultans Maade staar.
Jeg skal imidlertid dog lade Geron hente,
Og første ud, hvorvidt jeg kan med ham formage;
Men

Men kan jeg en af ham fuldkommen Bistand vente,
Et andet Middel jeg igien faaer hitte paa.

(Han klapper i Haanden, og en sort Slave kommer
ind, som han besaler at hente Geron.)

Jeg kan umuelig troe, Irnene er slig Daare,
Der meere i sin Troe end Welsaerd finder Smag.
O! var kun Vallet mit, jeg vilde snart udkaare
Dg for min Fordeel Skyld omfikste Troe hver Dag.
Jeg før var Christen, nu til Mahomed mig vender,
Den Musselmaniske Troe jeg kun paa Skremt tog an;
Saasnart jeg meer Fordeel paa andre Stæder kiender,
Jeg siger strax igien: far vel min Alcoran!

(Geron kommer ind med den udsendte Slave, som
igien gaaer bort.)

Siette Optrin.

Agenor. Geron.

Agenor.

Hør, slig mig, Geron, om du gierne frie vil være?

Geron.

Hvor er vel den som en sin Friheds Værd vil være?

Agenor.

Og den som gav dig frie, du vel forbunden var?

Geron.

Belgierninger og Tak den samme Grændse har.

Agenor.

Agenor.

Sa Sultanen har sagt, du skal din Frihed have
 Og endda meer, han dig med Rigdom vil begave,
 Hvis som erkiendtlig du Oprigtighed laer see,
 Og du udføre kan en vigtig Dieneste.

Geron.

Min Frihed er mig nok, jeg ikke meer forslanger,
 Man nedrig Gierighed med Krog af Guld kun fanger.
 Siig frem, hvad Sultan ved, jeg gier hvad jeg
 formaaer,

Naar Eren og min Pligt i Venyen ikke staer.

Agenor (afsides til Spectatores)

Hvad! skulde nogen troe, et Menneske som Slave
 Saa stor Heymodighed og Stolthed kunde have?
 (til Geron)

Du kun Irmene skal saae overtalet til,
 Hun Sultaninde og lykselig blive vil.

Geron.

Det tanker dertil en behoves niegen Mehe,
 Princessen har dog vel sit eget Gavn for Øye.

Agenor.

Du maae nok sige saa, men for en Bagatel
 Hun dog opføre vil sin Lykke og sit Vel.
 Religionen kun gier hendes Lykke Hinder,
 See til, hvorledes du den Modstand overvinder;
 Saae hende overtal, at hun forlader den,
 Saa er hun lykkelig og du er frie igien.

Ge-

Geron.

I alt hvad muligt er jeg Sultanen adlyder,
Men sleg Forretning min Samvittighed forbryder;
Jeg elsker alt for hent min Troes dyre Grund,
At skulde nægte den, end giennem andres Mund.

Agenor.

Man eh forlanger, du skal selv din Troe fornægte;
Men hvorfor vil du mod Princessens Lykke fægte?

Geron.

Jeg strider ej imod, men aldrig raader til,
Dg om hun spørger mig, jeg reent fraraade vil.

Agenor.

Betenk din Friheds Skat, betenk vor Sultans Vrede!
Geron.

Ej Haab og mindre Frygt skal kunde mig forlede.
Agenor.

Gaae, dumme Slave, du din Stolthed angre skal!
Geron (i det han gaaer.)

Jeg ej Agenor er og har ej Alting sal.
(Sultan Solyman kommer tilgaaende.)

Svende Oprin.

Solyman. Agenor.

Solyman.

Agenor! nu er Tid, om noget kan udfindes;
Drene vælges maae, kan en Irnene vindes;

N

Tres

Drenes Fader mig har skillet dette Bud:
 Hans Datter, eller Krig, jeg mig maae vælge ud.
 Hvis en Irmene vor Prophete vil antage,
 Hvi skal jeg da mit Land med Krig og Uheld plage?
 En tvungen Kierlighed, med Underdaners Blod
 Besudlet, er min Pligt og Billighed imod.
 Drenes Faders Magt og Trudsel mig en Skræller;
 Thi hvis Irmenes Ja til Modstand mig opvekker,
 Skal Fiende, Sværd og Slag, skal Ild og Mord
 og Blod
 Og intet kunde staae min Kierlighed imod;
 Men hvis hun ikke vil, bør jeg min Lyst og Glæde
 For Underdaners Bel oposre og astræde.

Men ach, Irmene! ach! skal jeg dig miste? —
 Dog,

Maaßke det skrevet staær i Skiebnens store Bog.
 Jeg vil Gesandterne al Høflighed bevise,
 Med Forevendinger dem nogen Tid asspise,
 See til imidlertid hvad du udrette kan,
 Og brug, som du har sagt, den sangne Christne
 Mand.

Agenor.

Ja, store Sultan, ja! med denne Christne Fange
 Jeg alt har talt, men jeg for hannem mest er bange.

Solyman.

Hvi saa?

Agenor.

Jeg frygter sor, han den Artikel er,
 Som,

Som, for Irmenes Troe at nægte, mest er svær.

Solyman.

Hvad! er du vis derom?

Agenor.

Teg det end en saa lige
Med Vished sige kan.

Solyman.

Her! vogt dig for at sige

Det, som Princessens Dyd til Spot og Vanheld er.

Agenor.

Min Troeskab gior maafee, at jeg for noye seer.

Hvad er en rimeligt i Elsfov og i Drømme?

Man jo mistænke kan, men dersor en fordomme.

For mig er Geron en mistænkelig Person,

Et smukt Udseende og eens Religion.

Dog maae min Sultan en sit Hjerte dermed krenke,

Jeg som en Skildvagt kun kan alle Ting mistanke,

Og som et troefast Raad jeg intet skule bør.

Maafee min Erlighed for åabenmundet gior.

Solyman.

Jeg troer din Erlighed, men undersøg det bedre.

Hvad! kan vel Kierlighed Irmenes saa fornædre,

At for en Slaves Skyld hun reent forglemme kan,

Hvad hun er skyldig mig, sin Ere og sin Stand?

Jeg denne Kundskab skher, men vil den dog opdage,

Jeg gruer for, men vil forvisses om, min Plage.

Pas nysje alle Ting, Agenor brug all Flid,
Jeg vil Gesandterne modtage midlertid!

(han gaaer.)

Agenor (allene.)

Gaaledes kan man sig af alting Følger trække;
Skindsyge vilde jeg hos Solyman opvække,
Dg Geron straffes best ved Sultans Jalouzie,
Man ingen Leylighed bør lade gaae forbie.
Dog havde jeg mig selv nær bragt herved i Fare;
Jeg havde en forsøgt at stille denne Snare,
Om jeg en havde vidst at Kierlighed gier blind,
Thi Solyman er af et heyst retsærdigt Sind.
O! det er vanskeligt en Favorit at være,
For at befæste sig man andre maae besnære,
Man ofte tugtet blir med sine egne Rüs,
Helst, naar en Fyrste er retsærdig, billig, viis.

Ende paa den første Act.

III

Anden Act.

Første Oprin.

Geron (allene.)

Hjelp Himmel, at vor Flugt maae usorhindret lykkes!
 Du maae besordre den, har du Retfærdighed!
 Du seer hvorledes vi i blant Barbarer trykkes,
 Og at vi en Engang kan nyde Siele-Fred!
 Den Dyds og Erligheds mest usorskammet Morder
 Som himmelen og Troe for Verdens Gods har sal,
 Agenor, er just den som vores Flugt besordrer,
 Gid ingen Falskheds Orm var skuelt i denne Skal!
 O! gud han herved en besordrer vor Ulykke!
 Dog! hvad som gior at Haab i dette Fald har Sted,
 At denne Nedrige en Skal sit Øste rynke,
 Er egen Fordeel og en graadig Gierrighed.
 Drenes Sendebud har bragt ham paa sin Side,
 Han deres Penge meer end Solyman har kier,
 Irmene hemmelig i Gaar sik dette vide,
 Og alting til vor Flugt i Morgen saerdig er!
 Men see der kommer han —

(han gaaer.)

(Agenor og Calliste kommer tilgaaende.)

Undet Optin.

Agenor og Calliste.

Agenor,

— — — — — Ja troe mig kun Calliste!
 Jeg løber Fare for mit eget Liv at miste,
 Men hvad jeg gør det stær af blot Samvittighed,
 For at befordre din Princesses Roe og Fred!
 Men uden Penge jeg en noget kan udrette,
 Og min Formue alt for lidet er til dette,
 Thi løb Calliste strax, løb til Princessen, siig!
 Juveler hvad hun har, hun strax maae sende mig,
 Man en et Øyeblik i Tiden maae forhale!

(Hun gaaer.)

Agenor (allene.)

Man aldrig nogen Tid bør slibe uden Vand,
 Sandt nok, Gesandterne mig rigelig betale,
 Men nu, nu er det Tid at plukke hvad man kan!
 Drene lovet har, hvis hun blir Sultaninde,
 Jeg da bestandig skal i hendes Naade staae,
 Men af det øste jeg en lader mig forblinde,
 Thi Fruentimmers Gunst er en at lide paa!
 Jeg paa en sikrere og bedre Fod det tager,
 Jeg laer Irmene flye og fisker hvad jeg kan,
 Men uden Ophold selv indpakker mine Sager
 Og følger ester, som en ærlig Musselman.

Sag

Saa kan jeg anden Steds min Rigdom roelig være,

Jeg af Hos-Levnet er for længe siden fied,
Hvor man et Øyeblik kan aldrig sikker være,

Chi Fyrsters Gunst og Glas har eens Bestandighed.
Nu vil jeg alletting til Flugten færdigt giøre;

Dog hvordan spiller jeg med Solymian mit Kort?
Hans Jalouſie jeg mig til Mytte nu maae føre,

(han seer sig om.)

Irmene kommer der, jeg vil mig pakke bort!
(han gaaer.)

Tredie Optrin,

Irmene. Calliste. Geron (som kommer siden.)

Irmene.

Jeg veed en hvad jeg skal om Geron sikkert sige,
Han er saa tankesuld, men taus derhos tillige,
Af hans Høymodighed man sikkert demme kan
Han er en ringe føed, og mindst til Slave-Stand.

Calliste.

Jeg undrer at han en sin Stand bekiendt vil være;
Dog, Tiden og vor Flugt det nohre vil lære.

Maaſkee han ikkun af en ringe Herkomſt er.

Naturens Gave er tilfølles for enhver,

Irmene.

Ja gid vi vare ud af Sultans Herredømme!
For kan den hange Frngt en af mit Hierte romme.

B 4

Jeg

Deg skær for dette Sted og ønsker mig hersra,
Seer Leylighed til Flugt, ter neppe flye endda.

Calliste.

Princessen maae sig en med nogen Angest quæle,
Det har sig gierne saa, at Frygt i vore Siale
Fremviser Billeder og Skygger af de Ting,
Hvormed Indbildungskraft har syldt vor Tankering.
Med Orientens Skat vi listige en flygte,
Og en som de, der Straf, Misgiernings Datter, flygte;
Vi flygte med vor Troe, den Himlen selv os gav,
Og vi beskyttes skal ved den, vi sik den af.

Irmene.

Ta lad nu alle Ting til Flugten færdigt være,
Og lad os takke Gud, vi tage med vor Ere,
Saa blir en nogen Ting hos de Barberer glemt,
Naar vor Samvittighed og den er ubeskiedt.

Geron (kommer med et Brev.)

En Gilding dette Brev mig til Princessen bragte,
Og bad hun vilde paa Indholden noye agte.

(Han flyer hende Brevet, hun aabner det og læser.)

„Nu alting færdigt er, hun maae indfinde sig

„Bred Slotsets Have-Port i Asten Klokkens Ti.

„Der fire Slaver staae, som hendes Gods skal drage,

„Og hende til det Sted, hvor Skibet er, ledsgage.

„Af Nattens Roelighed man sig betiene saaer,

„At hun kan være bort før Sultanen opstager.

Jr-

Irmene.

Jo nærmere min Flugt, jo meer min Angst tilstager;
O! hielp os du, som al Uskyldighed ledsager!

O! lad os aldrig meer Constantinopel see!

Begrav os, Himmel, før imellem Bolgerne!

Geron.

Og om Vanskiebnens Haand end fører os tilbage,
Til vor Standhastighed vi da maae Tilflugt tage.

Calliste (vægende med Fingeren.)

Hvem mon de Fremmede, der kommer, være maae?

Irmene.

Det er Gesandterne. Kom, Born, lad os gaae!

(De gaaer.)

Fierde Optrin.

Twende Gesandtere.

1ste Gesandt.

Jeg ved en Skrivelse Princessen har advaret,
At altting færdigt er.

2den Gesandt.

Men blir det aabenbaret,
Vi ere om en Hals, os intet frelse kan.

1ste Gesandt.

Det seer Agenor til, det gaaer os ikke an;
Thi han er den, som har til Flugten Anstalt staaet.

Vi har kun giort vor Pligt, det bør enhver ustraffet;
 Og Solhman er vist for klog, for billig til,
 At han Gesandtskabs Ret og Tryghed krænke vil,
 2den Gesandt.

Vi vores Russle best og tryggest saadan spille,
 At vi uvidende om alting os anstille,
 En vide meer end det, hvorfore vi er' sendt,
 Irmene er os og hans Elskov ubekjendt.

Iste Gesandt.

Jeg haaber vist, hun en kan hentes meer tilbage.
 Og naar hun borte er, hvo skal os da anklage?
 Agenor ikke tor og Slaverie en kan,
 De ere stummie, han er selv en Hovedmand.
 Men naar man noyere vil denne Sag betragte,
 Man aldrig andet end Irmene høyt kan agte;
 Hun elsker meer sin Troe end Lykke, Rang og Stand,
 Meer kan en fordres af den beste Musselman.
 Hun flyer en deylig Prints, hun skær et mægtigt
 Scepter,

Og iles bort fra det, som andre stunde ester,
 En slig Standhastighed er sielden, det er vist.
 O Skade, at hun er med saadan Dyd en Christ!
 2den Gesandt.

Ta, hvis Drene var saa let at overtale,
 Saa skulde Blod og Krig en Herske-Syge male.
 Jeg troer vist Krig blir Frugt af vores Sendebud;
 Thi Solhman sig knap paatvinge laer en Brud.

Iste

1ste Gesandt.

Maaſkee Irmenes Flugt ter denne Sag bilegge,

2den Gesandt.

Maaſkee den Sultan kan til Brede meer opegge,

1ſte Gesandt.

Orene hævnes dog, han faaer Irmene en,

2den Gesandt.

Agenor kommer der, kom, lad os gaae vor Ven,

(De gaaer.)

Femte Optin.

Agenor (allene)

Nu er Irmene for en Time alt bortsaret.

I Morgen ser den Sag blir Sultan aabenbaret,

De Helleſponten alt for længst paa Ryggen har;

Thi Winden er dem god og Frygten gør dem snar,

Maar de Forſpringet faae, de vist sin Cours saa rette,

At man forgieves dem ſkal lade eftersette.

Og naar de borte er, jeg Geron gir al Skyld.

Men Tiden læger nok den emme Sultans Byld,

Han med Orenes Hof sig kan igien forene,

Nu da han ikke meer kan haabe paa Irmene;

Det dog hans Forſet var, naar hun en veeg sin

Troe,

At spare Sines Blod og ſkaffe Riget Roe.

(Han ſeer paa sit Uhr)

Hygge

Hvorledes er det sat? den Tid for længst er omme,
At Sultan Solyman sædvanlig plejer komme.

Han har bestemt mig hid, jeg skulle bie her.

Han ved sin Aften-Bon maaßke henryklet er.

(Han gaaer en Tid stilstiende frem og tilbage, seer
etter paa Uhret)

Jeg veed en hvor det er, mit Hierte høftigt banker,
Jeg saa uroelig er, saa øengstig, fuld af Tanker.

Der kommer Solyman: hielp Mahomed, hielp Gud!

Han seer saa tankesuld og saa forbittret ud.

Siette Optrin.

Solyman. Agenor.

Solyman.

Agenor, er du der?

Agenor (bukker meget dybt.)

Ja, jeg uværdig Slave

Er alle Tider hvor min Sultan mig vil have.

Solyman.

Jeg heel uroelig er, veed en hvor det er sat,

Jeg mærker nok, at jeg en sove kan i Nat.

Jeg skikked' Bud hen til Princessen, for at here
Om hun en Times Tid vil Selskab med mig giøre,

Saa folg du med, jeg mig en Tour i Haven taør.

Men hvor, hvor bliver vel Beziren af med Svar?

Agenor

Agenor (forvirret af Frygt og med en skielvende Stemme.)

Den kolde Angest Sveed af mine Kinder rinder,
Wed det min Sultan sig upasselig besindet.

(Han torrer sig.)

Solymian.

Naa, naa, Agenor, jeg din Omhue for mig seer,
Det har nok ingen Nod, tag dig det en saa nær.

Agenor (affides.)

Nu er jeg om en Hals: ach gid jeg kunde løbe!
Nu gielder det paa Mod, skal Frygten mig en rebe.
(Han recolligerer sig.)

(Til Sultanen.)

Ach Himmelnen skee Lov, at det har ingen Nod!
O! blev min Sultan syg, saa tog jeg vist min Død!

Sybende Oprin.

Beziren. De forrige.

Beziren.

Min Sultan vredes en, jeg tovede saa længe,
Jeg sik en før Beskeed.

Solymian.

Maa skee hun var i Sænge:
Beziren.

Man veed en hvor hun er, hun findes ingen Sted,
Hun Klokk'en Ti er i Slots-Haven gaaet ned,

Eaf.

Calliste fulgte med og hendes Christne Slave.
 Nu har jeg giennemsgt den heele Slottets Have,
 Jeg ingen fandt af dem; men Porten aaben staae,
 Og et forseiglet Brev paa hendes Matbord laae.
 (Han flyer Sultanen Brevet, som aabner det og læser.)
 „Prints Solyman! Jeg Dem herved Farvel vil sende.
 „Religionen mig at elſſe kun forbød.
 „De min Hønagtelse af dette best kan kiende:
 „Mit Hierte ønsker selv De var en Christen foed.
 „Jeg kiender Dydens Værd, min Prints, og Eders
 ærer.
 „At elſſe Dyd er en Pligt i Christendom;
 „Men naar man Kierlighed til Gud i Hiertet nærer,
 „For Verdens Kierlighed man ej kan have Rum.
 „Forternes ej at jeg uventet Dem forlader;
 „Udviis nu Styrken af al Edelmodighed.
 „Hvis De Irmene en som flygtig endnu hader,
 „Saa spørg ej meer om mig, men lad mig fly
 med Fred.

Solyman (nogen Tid i Tanker.)

Irmene! Skient din Flugt mig inderlig bedrøver,
 Skient du min beste Skat, mit Hiertes Glæde røver,
 Min Elskov bulked dog for Edelmodighed,
 Mit Hierte selv til Trods du skulle fly med Fred.
 Men ach, hvad har du gjort? Ach daarligste Irmene!
 Hvi blev du ikke her? Hvi flygtet du en ene?
 At øve Evang mod dig min Siel har aldrig tænkt;
 Men da du Hiertet har til en Uværdig skient.

Da

Da du en Slave ter min Elskov foretrælle,
 Og den Misgierning end med Gudsfrnzt hylkelsk dælle,
 Saa ber min Ere og min Elskov hævne sig.
 Jeg giøre skal mod dig, hvad du har giort mod
 mig.

Det som du elsker meest, det skal jeg dig betage,
 Saa skal jeg straffe dig just med min egen Plage.
 Din Nedrighed deri, at du vil elské ham,
 Den, den, den straffes nok blot ved din egen

Slam.

(Forbittret.)

Og du sorvorpne Siel, formastelige Slave,
 Dumdristige, som ter saa frække tanker have,
 At du vil eye det en Sultan ønsker sig
 Og endda meer, at du ter røve det fra mig!
 Du skal min Bredes og min Elskovs Offer være,
 I dit sorvorpne Blod jeg tvætte skal min Ere.

(Til Beziren.)

Og hvis du Hovedet, Bezir, beholde vil,
 Saa skal dem hid igien, sen Anstalt strax dertil.
 Beziren (i det han gaaer, til Spectatores.)

O hvilken Gruesomhed, jeg skal med Livet bøde,
 Som en har mindste Deel i deres Skyld og Brøde!
 Gid jeg en Slave var og til Bezir en sat!
 O bitre Erestand! - - O gud jeg sik dem sat!

Solyman.

Det fast umueligt er, Irmenे kunde glemme
 Saa reent sig selv og mig, Fornufts og Eres Stemmie;

Og

Og har hun dem forglemt, saa maae jeg ret tilstaae,
Den Last er uncevnt, som en Elskov kan begaae.

Agenor.

Jeg har desværre eh, min Sultan, tænkt urigtig,
Jeg dem mistankede just for jeg var forsiktig.

O at Irmene en den Slave havde seet,
Hun havde uden Twivl antaget vor Prophet!

Solyman.

Skient denne Kunckab er mit eget Hiertes Plage,
Dog er det bedre jeg betids sik den opdage,

Før jeg, forblendet af Irmenes Deylighed,

Før silde havde den med dobbelt Smerte seet.

Men kan jeg Elskovs en jeg Hevnens Ild skal kiele,
Forvorne Slave, du, du skal min Brede føle!

Jeg Helveds Furier skal vække i din Barm.

Og du Irmene, du! - - O Himmel! o min Harm!

Agenor.

Ifald man saaer dem sat, mit ringe Raad er dette:
Min Sultan lader den Forvorne strax henrette,

Og laer Princescen i Syv Taarner sætte fast,

Thi de er ikke vaerd min Sultans Øyekast.

Solyman.

Men sandt, et Øyekast jeg burde dent ej skienke;
Thi begges Øyesyn min Harm og Ere krænke. - -

Du skal i Morgen her, Agenor, møde mig,

Thi jeg vil komme hid naar Divan er forbie.

(Han gaaer.)

Blgez

Algenor (assene.)

Hvis han bestandig i den Tanke kun vedbliver

At han en vil dem see, jeg endda haabe kan;

Men hvis Nysgierrighed ham til Samtale driver,

Saa blir jeg blottet og en ulyksalig Mand.

En Død, den piinligste, for mine Dynne svæver,

Her en er Leylighed og ikke Tid at flye.

O Gud, hvor skal jeg hen? Mit bange Herte bæver,

I Sielen trækker op en Angsters Torden-Skye.

O gid man funde dem en bringe meer tilbage!

Gid en Irmene meer Constantinopel saae!

Gid før Asgrundens Svælg dem i sit Dyb neddrage!

Gid Ti Bezirer ser sit Hoved miste maae!

Dog hvad, mit Herte spaær mig tusinde Ulykker:

Hvad har jeg Daarlige, ach ja, hvad har jeg giort!

(Han tier lidet og udbryster i Forvirring.)

Ach Jesu, hielp! = = ach Gud! = = Samvittigheden
trykker,

Og Sielen bliver i min Tankes Spenel sort!

Ende paa den Aanden Act.

Tredie Act.

Første Oprin.

(Forestiller det Tyrkiske Divan og Sultanen paa en Throne.)

Solyman. Beziren.

Beziren.

D store Sultan! vor Prophete dig beskytte!
 For din Retfærdighed kan ingen Synd sig hylte;
 Endskient Misgierninger din Vredes Torden skyer,
 Den dog forgives for din Magtes Arm undskyer.
 Jeg, den Uværdigste af alle dine Slaver,
 Dit Bud saa lykkelig som lydig opfyldt haver;
 Jeg har de Flygtende igien tilbage bragt.
 Hvad Straf, hvad Død og Dom har du for dem
 affsagt?

Solyman.

I de Syv Taarne du Irmenne skal indsette,
 Og lade Geron paa det piinligste henrette.
 Gak hen, fuldbyrd min Dem! — Dog, tav en
 lidet Stund,
 Til jeg Misgierningen saaer hort af deres Mund.
 Kald først Princessen ind. (Irmenne kommer.)

An-

Andet Oprin.

Solyman.

Fra hvem er det Hun flygter?

Fra Eren eller mig? — — —

Irmene.

— — — Nen, med den Gud jeg frygter
Og for hans Eres Skyld jeg mig paa Flugten gav.
Hvis det strafverdigt er, velan, siig Dommen af!

Solyman.

Skal Himmelens endnu Misgierninger bedække?

Irmene.

Det Ord Misgierning til mit Dre kun kan række,
Jeg for min Troes Skyld har Erestand assagt.

Solyman (forbittret.)

Og Erens sidste Flig med et i Graven lagt.
Gier ikke Troen meer til den forborgne Hule,
Hvor Hun sin Elskov og sin Nedrighed vil skiule,
Hun alt for længe bag dens Dække spillet har;
Men nu er Masqven bort og Sagen aabenbar.
Nen, siig kun, Kierlighed til Heron dig forsørte;
Du gav en Slave det som kun en Prints tilhørte.
Din Troe var til en Tid et Dække for din Skam,
Nu den en skiules kan, nu flygter du med ham.

Irmene,

O Himmel, kan du vel en saadan Skindsel taale?
Beed ikke Solyman sin Brede at udmaale

I andet, end i Spots og Skjendels borget Kar?

Hvi laante du en det som meer anstaendigt var?
Tag Livet naar du vil, men skal uskyldig Ere,
Og lad dens Helligdom kun ubesmittet være.

Princesse er jeg føed: med Eren vil jeg dse.

O Solyman! vil du din Hevn med Smink stroe,
Og din Hevngierrighed med min Vanere dække?
Min Uskylds Hønde dog dit Skul skal overrække!

Om Slaver, Hylkere, din Hevn retsærdiggier,
Trots da om Sandhed kan og om dit Hierte tør!

(Hun græder.)

Og være Vidner J, som dette Raad beklæder,
Alt jeg en Livets men min Eres Vold begræder.

(I Forbittrelse.)

Nu skal du Alarsag saae: død, dræb og myrd,
Barbar!

Jeg siger offentlig: du mig belyvet har.

Solyman (ganske bevæget.)

Princesse! Himmel mit Vidnesbyrd skal være,
Jeg en af Hevn og Had angriber Hendes Ere;

Jeg digter intet op, det er mig forebragt,

Agenor han er den, som har mig saadant sagt.

Jeg svær ved Himmel, mit Liv og ved min Krone,
Alt hvis Hun Uret seer, jeg Hende skal forsone;

Men jeg tilfulde maae oplyses om min Twivl.

Træd af, Princesse, lidt.

(Hun gaaer.)

(Til Bagten.)

Jeg Geron tale vil!

(Geron bliver indsladet.)

Eres

Tredie Optrin.

Geron. De forrige.

Solyman.

Hør du Forvorneste! hvo lærte dig at flygte?
Har du ey endnu lært en Sultans Havn at frygte?

Geron.

Hvo vil ey sege det han har uventet tabt?
Med Lyst til Frihed er den Nedrigste jo skabt.

Solyman (med en haard Mine.)

Den Nedrigste! = = hvem er da du forvorpne Slave?
Kan Nedrigheden selv en ældre Sen vel have?

Geron.

Jeg alting taale maae nu da du Magten har,
Og da jeg ikke er den som jeg bør og var.
Nu skal jeg sige det, som jeg har før fortjet;
Dog ikke for derved at blive meer besriet,
Ney, du skal heller saae meer Marsag til min Død.
Jeg er Kong Orgons Son og Prints til Argis feed;
Roxane min Gemahl, hvis Moder Cecraps øgtet,
Da hun din Fader, som en Beyler, hiertet nøgtet.

Hevn nu en Moders Fejl paa hendes Daatters
Mand;

Og viid af denne Grund, jeg før har skult min
Stand.

Solyman.

Er du Kong Orgons Son og giftet med Roxane?

Geron.

Legn og Usandhed er en nogen Printses Vane.

Til egen Skade jeg min Stand gør aabenbar.

Solyman.

Jeg en min Faders Had men Throne arvet har.
Ach Himmel, hvilket Mørk omgiver denne Scene!
Et dette sandt, jeg jo fornærmet har Irmene,

(Til Bagten.)

Gaae til Agenor strax og bring ham med her hid;
(de gaaer)

Jeg vil Calliste og afhøre midlertid.

(Geron bringes til Side og Calliste indlades.)

Fierde Optrin.

Calliste (grædende falder paa Knæe.)

Ach store Sultan! ach! vil du mig Livet skenke,
Dg love at dn en vil vores Troe forkrænke,

Jeg om vor Flugt da reent skal sige Sandhed ud.

Solyman.

Stat op, siig Sandhed frem, behold dit Liv, din
Gud!

Calliste (staar op.)

Irmene øred' dig, men vilde dig en ægte;

Thi hun en kunde Troe og Christendom fornægte,

Vi stoled' paa din Dyd og frugted' for din Harm,

Vi overgave os i Himplens Forsyns Arm;

Men havde aldrig tænkt at flygte fra dit Rige,

Da os Gesandterne uvenstelig lod sige;

Alt

At de Agenor paa sin Side havde bragt,
 Og at en aaben Ven til vores Flugt var lagt.
 Man lod os Tid og Sted og alting nye vide,
 Vor Angest stod paa en, vort Haab paa anden Side,
 Vi vælged' Flugten for at redde vores Ned,
 Og troede Himmelens selv os dette Middel bød.
 Og de Juveler man Princessen har forceret,
 Har jeg Agenor bragt, han har dem selv begjæret,
 Saa vi med sterre Skat en toge bort hersra,
 End den vi bragte med, og neppe alt endda!

Solyman (oprørt.)

Har Soel og Himmel seet en grovere Misdaeder,
 En mere troelss Siel, meer tusindsold Forræder?
 Han hielper selv paa Flugt, dem han har selv besørt,
 Og raader selv jeg dem skal straffe uforhört.
 Just da jeg troer ham vel og ham beviser Maade,
 Misbruger han min Troe og slige Ting vil raade,
 Som om det havde skeet, har sadt en evig Plet
 Paa min Lettroenhed, min Ere og min Ret!

Femte Optrin.

Hovedsmanden for den udsendte Vagt.

Agenors Huus var lukt, da Dørren blev opbrækket,
 Vi sandt ham liggende paa Silvet død udstrækket,
 Jeg indtil videre har Vagt ved Huset sadt,
 Og bringer her et Brev, som han har efterladt.
 (Sultanen aabner Brevet og læser.)

„O store Sultan! jeg din Hevn selv forekommer,
 „Af dig har jeg fortient den allerverste Død,
 „Men g uer endda meer for Himmelens strenge Dommer,
 „O! Sielens soler alt den evig Herved Gled!
 „Af

„ Af Frygt, for Himmelens og for Verdens Dom, anfægtet,
 „ Jeg drinker ind Forgift og ender Livets Oval;
 „ Forbandet Tid, da jeg min Christendom fornægter!
 „ O Himmel! Helvede! O! Siel som lide skal!
 „ Forbandet vre Guld og Gods og alt tilhaabe,
 „ Forbandet alle Ting, jeg er forbandet selv!
 „ Paa Himmel eller Jord jeg ikke meer kan haabe,
 „ O! at du kunde dee med Legemet min Siel!
 „ Jeg føler, Giflets Kraft mit Hierte alt bespænder,
 „ Jeg Skrække-Billeder af Evigheden seer!
 „ Jeg den Advarsel dig, o Sultan! herved sender:
 „ Troe en en Renegard, en Guds Fornægter, meer!

Solyman (sidder nogen Tid i en dyb Taushed, og bryder endelig ud.)

Dig Himmel være Lov som Sandheds Lys opklarer,
 Som straffer Falskhed og Uskyldighed bevarer!
 Jeg mod de Flygtige har gjort en stor Uret,
 Jeg troede alt for snart og domte alt for let!
 Jeg den begagne Fejl skal offentlig oprette,
 I dens Tilstaaelse vil jeg min Ere sætte,
 All Verden vide skal, at Sultan Solyman
 En ene fejle, men sin Fejl oprette kan.
 (Til Hovedemanden.)

Gak hen og lad hans Huus i Bund og Grund nedrive,
 Lad ikke mindste Steen deraf tilbage blive!
 Paa Pladsen hvor det stod, skal en Slamstette staae,
 Til Skindsel for hans Navn og der skal skrives paa:
 „ Til Spot og Skindsel for den skindigste Meneeder!
 „ Al Nedrighed, al Slam, al Svig, Agenor hedder!
 „ I Fyrster lære det: at I en Favorit
 „ Som en Hoff-Hylere, kan aldrig troe for lidt!

Ende.

